האתגר שבחסד

אורית פלג בלום MA, RN

המרכז הרפואי קפלן

רקע: תחום תרומות איברים מהווה סוגיה כואבת ומעוררת מחלוקת במנעד שבין קדושת החיים לקדושת המת. צוותי רפואה וסיעוד מתמודדים עם סוגיות אלה בטיפול בתורם ובמשפחתו. חשוב לזהות את עמדות הצוות המטפל, את דרכי ההתמודדות, ואת רמת הידע שלו בנושא על מנת למפות את הצרכים של מגוון העוסקים בתחום ולתת מענה בהתאם.

מטרת המחקר: לבחון ידע, עמדות, ודרכי התמודדות של צוותי סיעוד ורפואה במרכז הרפואי קפלן, המטפלים בתורם איברים ובמשפחתו.

שיטת המחקר: מחקר חתך בגישה כמותית

מחקר חוצה תחומים הכולל מגוון מחלקות המטפלות בתורם איברים בשלבי האשפוז השונים

מדגם נוחות שכלל 196 אנשי צוות רפואי וסיעודי

כלי המחקר – שאלון מובנה שעבר תיקוף על ידי דעת מומחים

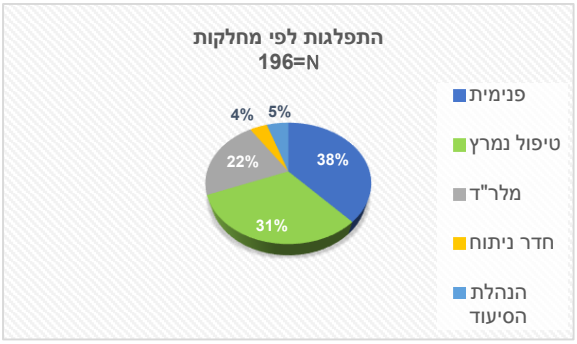

תוצאות:

✓ קשר בין ידע בתחום תרומות האיברים לבין עמדות

Correlations N=199				
עמדה	ידע			
-.161*	1.000	Correlation Coefficient	**ידע**	Spearman's rho
0.024		Sig. (2-tailed)		
199	199	N		
1.000	-.161*	Correlation Coefficient	**עמדה**	
	0.024	Sig. (2-tailed)		
200	199	N		

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ככל שרמת הידע גבוהה יותר כך העמדה חיובית יותר

✓ קשר בין דרכי התמודדות בטיפול בתורם לבין עמדות

Correlations N=199				
דרכי התמודדות	עמדה			
.422**	1.000	Correlation Coefficient	עמדה	Spearman's rho
0.000		Sig. (2-tailed)		
199	200	N		
1.000	.422**	Correlation Coefficient	דרכי התמודדות	
	0.000	Sig. (2-tailed)		
199	199	N		

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ככל שדרכי ההתמודדות חיוביות יותר כך העמדה חיובית יותר

✓ הבדלים בין צוותי רפואה לסיעוד

תחום נבדק	מבחן סטטיסטי	תוצאה
בדרכי התמודדות	Mann-Whitney 0.005	לסיעוד דרכי התמודדות חיוביות משל הרפואה
בקשר בין השכלה לעמדות	Spearman's ratio 0.046	ככל שהשכלת האחות גבוהה יותר, עמדותיה חיוביות יותר
בקשר בין השכלה והתמודדות	Spearman's ratio 0.046	ככל שהשכלת האחות גבוהה יותר, דרכי ההתמודדות שלה חיוביות

לא נמצא קשר בין השכלת הרופא לדרכי התמודדות
לא נמצא הבדל מובהק בידע ובעמדות בין רופאים לאחיות

✓ קשר בין משתנים דמוגרפים לידע ועמדות

תחום נבדק	מבחן סטטיסטי	תוצאה
רמת הכשרה	Spearman's ratio 0.003	ככל ששעות ההכשרה ורמת ההכשרה עולות, רמת הידע גבוהה יותר
רמת דתיות	Spearman's ratio 0.046	ככל שמידת הדתיות עולה – כך העמדה חיובית יותר

לא נמצא הבדל בידע לפי רמת השכלה
לא נמצא קשר בין גיל, ותק, ורמת תפקיד לבין עמדות

המלצות:

- ביצוע מחקר המשך רב מוסדי
- הרחבת ההסברה בציבור
- שילוב הנושא בלימודי רפואה ולימודי המשך
- העלאת מודעות לחתימה על כרטיס תורם
- העלאת המודעות בצוותים
- מינוי נאמני תחום במחלקות
- מילוי צרכים רגשיים של הצוותים
- התערבות בזיהוי מצוקת עמיתים